

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. Alii divini Raptus effectus in corpore causati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Alii divini Raptus effectus in corpore causati.

Solent etiam aliae corporis mirabiles alteratio-
nes ex divinis communicationibus in raptibus
contingentibus evenire, de quibus D.Bonavent.
Dominic. Proces. 7. Religio. cap. 15. & 19. ita scripsit: Quan-
doque, inquit, corpus quasi obrigeselt, & mem-
tomi 7. bri Inhabilia & inflexibilia sunt ex subita fervo-
fect. 7. c. ris & suavitatis influentia, & hoc potest esse, quia
4. pag. spiritus omnes distenduntur corde inflammato,
8. 4. Bi- quia intensione & obstructione nervorum spiri-
tualium membrum amittunt habilitatem officio-
rum suorum, ut lingua loquelæ, manus operatio-
num, & pedes, & crura gradienti quoque fer-
vor iterum remittatur, & via spirituum aperta-
fiant, ut prius. Nec mirum si haec divinæ affectio-
nes possint efficere, quarum virtus fortior est;

Antony Tract. 4. cum etiam humanae actiones interdum id valcent
dis. 2. & subitus timor, & subita & immoderata latitia,
fect. 6. & subitus dolor, & odium immensum, & intem-
peratus amor, sicut sapientia compertum est, & in ec-
stasim, vel stuporem, vel phænem aliquos ex hujus-
modi raptis fervore esse, & membra in rigorem,
vel tremorem versa, vel etiam febres ex vehementi
molesta incidunt. Et infra: Quia virtus divinæ
dulcedinis intolerabilis est imbecillitati terreni
corporis, sicut si ignem intromittas. Unde legi-
mus Sanctos ex divinis visitationibus & revela-
tionibus caruisse, & vitibus emarcuisse; de quo
legitur in Daniele: Visionem hanc grandem vidi, &
non remansit in me fortitudo, & emarci, nec habui
quidquam virum, & jacebam confundatus super sa-
cra mea. Ita D.Bonaventura.

Dionysius Carthusianus de fonte lucis, art. 18.
has corporis transmutationes ecstasim conse-
quentes descripsit dicens: Ex tanto quoque contem-
plationis excessu, amorisque impetu, amor & ebulli-
tione generantur per redundantiam quamdam in parte
sensitiva, ac corpore languor, debilitas, moror, ac ma-
cies, detestatio corporis alimenti, impotenta, usus, ac
motus membrorum ac sensuum, & totius corporis ri-
gor. Et infra: Amplius quoniam amor ingreditur, sci-
entia permanet foris, dum mens contemplationi mysti-
cae est intenta, inserviat, & velut commoto, & irri-
tato amore, incipit quodammodo ebullire, ac superfer-
vere, suaque violentia totum corpus excutere, quod
autem servet, quadam calor, ac desiderij sui violen-
tia extra se ipsum projicitur, & supra se tollitur, qua-
si ibi esse designetur, unde vehementer se jactat. Sic &
mens transfixa amoris servore, quasi extra corpus ja-
dere se nititur, & usque in summum volare molitur.
Hæc Cæthys.

Vid. nos. Præterea in corpore ejus, qui ad divina raptus
Philipp. insolita alia atque inusitata contingunt. Nam cum
Theolog. tunc corpus veluti ab anima deleritur, & omnis
myst. calor int̄ recipitur, quare tunc frigidum, ac ri-
gidum, & ineptum ad se movendum redditur;
part. 3. quare dum quis raptus, aut sedens, aut jacens, ac
tract. 1. in eo loco ubi erat, seu columna quedam immo-
discurs. bilis permanet. Interdum cadens in faciem pro-
sternitur, interdum vi spiritus in aera levatur, ut
superius diximus, aut aliis modis insuetis interioris
mansionis, sive fervoris vehementiam ostentat.

Differen- Hos divini raptus effectus B. Mater TERESIA
tia inter experientia ipsa edocet, in quibusdam manuscrip-

ptis, quos adducit P. Ribera lib. 4. cap. 3. explica: raptum
dicens: Est aliud discutendum inter unionem & raptum. O' am-
putum, quia raptus amplius durare tolerat, & magis nem̄ a.
sentiri solet in exterioribus, quia paulatim respira M. Tercio
imminuitur, ita ut loquela facultas impediatur, neque oculi aperiuntur possint; & quoniam hoc nata.
etiam in unione contingat, in raptu vero majori
vi fieri solet, calor namque naturalis absconditur,
& late nescio quo, manus frigida, ac rigida ma-
nent, ac palma earum, ac si essent lignæ, exten-
duntur, & corpus si tunc temporis stat erectum,
aut genibus flexum ita persistit in raptu, & quan-
do raptus aliquo tempore durat, nervi lassionem
aliquam patiuntur. Hactenus B. Mater; quia idem
ferè reperit in mansione 6. cap. 4. his verbis: Quan-
do DEUS vult animam exire se ponere, statim
respiratio cessare videatur, & quoniam alii sensus
subiici non amittuntur, nullo modo potest loqui,
quoniam aliquando omnes simul absorbeantur.
In his præterea raptibus videtur animam corpus
non informare, & sic planè percipitur calor in na-
turalis defectus, manus & corpus frigescunt, ita
ut videatur corpus anima orbatur, in tantum, ut
vix respiratio lentatur.

Egregie tamen advertit Cajetanus 2. 2. quest.
173. art. 3. ubi exponens illa verba D. Thomas:
Talis alienatio à sensibus non sit in Prophetia cum ali-
qua inordinatione nature, sicut in arreptitu. Multi-
minus, inquit Cajetanus, sit cum aliqua inordinatione
honestatus, aut moris: Spiritus enim sanctus, qui au-
thor est alienationis requisitus ad Prophetiam, sicut &
Prophetia ipsius, non est author deordinationis nature,
aut moris, quoniam gratia secundum genus suum, &
naturam & morem perficere, non desfruere, minovere,
aut violare natura est; & propter alienatio à sensibus
cum cordis saltu sensibus vehementer, cum deordi-
nationem naturæ contingat, non à Spiritu sancto: &
similiter, si cum denudatione pudoriarum partium
sit ex parte persone alienata, etiam ad eis operi-
entes. Hoc enim & contra honestatem morum, &
contra naturæ ordinem est, quoniam morus talis mem-
brorum ad deordinationem naturæ spectaret, etiam
nudatio pudoriarum non est natura sequitur. Vnde op-
petit animadversare in hujusmodi alienationibus, si im-
terveniat aliquid indecessus secundum motus intrin-
cos, vel extrinsecos, sive sit indecentia naturæ, sive in-
decencia moris, quoniam tunc non est alienatio pro-
phetica, sed inimicitatis, vel fictionis, vel illusione dia-
bolica, aut naturaliter animalis ex nimia meditatione
aliquius. Hæc illie.

Dubitari tamen potest, an ad divina raptus lo-
qui possit, legitur enim de aliquibus Sanctis, ut de
B. Catharina Senensis, & de S. Maria Magdalena
de Pazzis, aliusque in raptu fuisse locutus.
Contrarium tamen sententiam tenet Cajetanus ubi su-
p̄ta, ubi in response ad 4. ita scribit: Collige aliam
conditionem veri Prophetæ, quantum ad promulgationem
Prophetie, scilicet, quod spiritus Prophetarum
subjecti sunt ei, quod ad hoc scilicet, quod non mente
turbat a, non quasi a: ab alio, quasi alius loquatur
per eos, ut contingat in demoniacis; sed ex proprio sen-
su, mente quieta, scientes quid loquuntur. dicunt ea,
qua viderunt. Vnde habes, quod tam alienati in ipsa
alienatione loquentes, & postmodum ne scientes quid
viderner, & reserunt se ad ea que dixerunt in aliena-
tione positi, quāli alienati demuentes velint, no-
lunt, quāli vident non sunt Prophetæ. Indecessus enim est,
ut illi quos DEVS docet, & illuminat ad Ecclesiæ affi-
cationem, irrationalibus motu se habeant ad propagan-
da divina mysteria; & binc pater, quād personæ in ec-
clasi.

ibid. cap. 3. explicito cap. 4. inter unum & in duas durare loles. & de multis quibus paulatim responsum facilius est. & quamvis hoc possit, & in rapta vero responsum naturalis absonde, frigide, acrigide, si clemente lignea, tempora stat etiam, & satis in rapta, & quanto dura, nervi tenuem. B. Mater, cap. 4. his verbis Quæcūx se ponere, & satis, & quamvis aliis modis posset loqui, videatur animam corporis precipitum calorem, & corpus frigescere, orbani, in canum, &

Cajetanus 2. 2. quod illa verba D. Thomas in Propheta concurrit in arreptione. Nullum cum aliis contradictionibus enim scilicet, non defraudeantur, utrere alienum a propria cit. Biblioth. Theolog. pag. 844

in hoc dubio prius examinare oportet de virtute remota, dicturi postea de nutritiva, ac vegetativa. Galenus lib. 6. de locu patientibus in membro aliquo posse servari sensum sine motu, non vero motum sine sensu, existimat; cuius quidem sententiam sequitur Valerius lib. 1. controversial. cap. 10. ex qua sententia claram conjectur in raptu ubi sensus amittitur, amittit etiam & motum; nam ex eodem principio procedunt tam motus, quam sensus. Unde provenit, quod in raptu, ut superiori cap. ad vertimus, corpus in illa figura periret, in qua erat antequam raperetur, quamvis aliqui corrueant terram soleant, ut annotavit Abulensis Tom. 1. quest. 40. in Genes.

Objicies, quia dormientes habent aliquem sensum & motum. Resp. Verum id esse, verum tamen major est abstractio, quæ in raptu contingit, quam in somno, & quanto maior est alienatio, tanto minor est sensus & motus. Notandum tamen est, quod alienatione facta, potest duplex motus considerari; alter naturalis, qualis est motus cordis aspirationis, & pulsus, vel quilibet alius motus, qui sine ulla prævia cognitione contingit, & hanc est motus animalis, qui precedente cognitione fit. Prima species motus in alienatione inventur. Secunda vero raro, nisi alias alienatio sit imprimis facta.

De operationibus vero partis vegetativa Abulensis in cap. 1. Genesis quest. 400. & in Paradoxo 3. cap. 46. affirmat omnino impediti has operationes vegetativas in ecclasi, ad cujas rei explicacionem statutum interligationem potentiarum, quæ in somno sunt, & eam, quæ in ecclasi, quod in somno impedianter vites cognitives, ita ut externi sensus nihil omnino agant, interni autem, que intellectus, aut omnino etiam vident, cum nulla viget in somnia, aut certe nou-

nisi obscurè & imperfèctè operentur: interim vero, ligatis eo modo potentias cognoscientibus naturales vites ad opus expeditiores sint, non occupata aliis functionibus anima. Unde & cuncte cibi decoctione, atque alimenti in totum corpus distributione, multò celerius commodiusque perficitur. In ecclasi autem opposito modo fieri possunt: anima enim quæ in somno incurvatur in ecclasi elevatur, hoc est, quæ in somno ad inferiores potentias inflectitur, in ecclasi ad altiorum videlicet intelligendi vim raptur, & ceteris in otio relicitur. Ut enim ad tam excellentem rerum cognitionem ascendet, colligit se quantum potest, itaque in eum ita impenditur, ut reliquarum potentiarum functiones inhibeat. Ita sententia Abulensis etiam operationes naturales in ecclasi intermitit, quod ex eo probat, quia eam patientes diu sine cibo & potu manent, & quod mirabilis est, nec cordis motione, nec vitalis calor in eis deprehenditur, adeo ut mortuine sint ambigatur.

Contraria tamen sententia videatur esse D. Thomæ 2. 2. quest. 175. art. 5. ubi assertum, in raptu non suspendi operationes animæ vegetativæ, quia vides anima vegetabilis non operantur ex intentione animæ, sed per modum naturæ: & ideo non requiruntur ad raptum ab eis abstractio, sicut à potentia sensitiva. Idem quoque tradit D. Thomas de veritate quest. 13. art. 4. ubi & hanc addit observationem, ut hoc intelligatur per se loquendo, quoniam per accidentem pars intellectiva impedit vegetativam, & est contra experientiam enim, ut optimè advertit Cajetanus dicto art. 5. actus vegetativæ, & digestendo, & calefaciendo, & fumando obesse virtutibus ministrantibus intellectui, adeo ut quidam penitus priventur intellectu, ut fati & ebrii, quidam vero clarum videantur sortiti intellectum ex claritate spirituum à parte vegetativa provenientium. Econtra experientiam etiam, quod exercitatio intellectus hocce parti vegetativæ, ut qui à cibo legunt aut scribunt, vel de se quipiam attentius meditantes minus proibit devoitionis officium peragant.

Alia etiam ratio affixata potest, quia opera vegetativa animæ exercentur proxime per qualitates omnia materiales, & igitur est necessaria alteratione materiali, & quod hanc partem impediri non posse per contemplationem in raptu contingenter, quia illa actio non pendet ex intentione ipsius animæ, sed ex solis qualitatibus; ut vero in quantum illa actio iuvatur per actiones spirituum vitalium, & per vitales operationes etiam ipsius animæ, nempe attrahendi, expellendi, & distribuendi, &c. Sic multum posse impediti per actiones mentis, sive contemplationis, sive studii, aut aliarum operationum spiritualium, ut experientia constat.

Quare dicendum nobis videtur, quod licet vites naturales, quæ sunt organo corporeo magis addictæ minus à suis operationibus retardentur, in doverum tamen facultates omnes, quounque modo agant, sive naturales sint, sive non, agendi vigorem remittere, cum anima in aliquipotentia operationem vehementius incumbit.

Igitur ad propositam dubitationem respondit.

cùm raptus virtute divina sit, certum est animam à potentiarum officiis, ut sepius diximus, cessare,

M. in 4 Hic